
Y CABINET DYDD MAWRTH, 6 TACHWEDD 2018

Yn bresennol-

Y Cynghorwyr: Dyfrig L. Siencyn, Dafydd Meurig, Craig ab Iago, Gareth Wyn Griffith, Nia Wyn Jeffreys, Peredur Jenkins, Dilwyn Morgan, W. Gareth Roberts a Gareth Thomas

Hefyd yn bresennol-

Dilwyn Williams (Prif Weithredwr), Iwan Evans (Swyddog Monitro), Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid) a Lowri Haf Evans (Swyddog Cefnogi Aelodau)

Eraill a wahoddwyd: Cyng. Elin Walker Jones (Aelod Lleol - Bangor Glyder) a'r Cynghorydd Gareth A Roberts (Aelod - Bangor Dewi)

Eitem 6: Diane Jones (Swyddog Addysg Ardal Gwynedd), Dafydd Gibbard (Uwch Rheolwr Eiddo Corfforaethol)

Eitem 7: Llŷr B Jones (Uwch Reolwr Economi ac Adfywio)

1. YMDDIHEURIADAU

Croesawyd Aelodau'r Cabinet a Swyddogion i'r cyfarfod.

Derbyniwyd ymddiheuriad gan yr Aelod Cabinet Cyng. Ioan Thomas. Dymunwyd adferiad buan i wraig y Cynghorydd yn dilyn llaw driniaeth

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Derbyniwyd datganiad o fuddiant gan y Cynghorydd Elin Walker Jones oherwydd ei bod yn Lywodraethwraig yn Ysgol y Garnedd, ond nid oedd yn fuddiant oedd yn rhagfarnu.

3. MATERION BRYD

Nid oedd unrhyw faterion bryd.

4. MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU

Nid oedd unrhyw faterion yn codi o drosolwg a chraffu.

5. COFNODION CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR 2 A'R 16 HYDREF 2018

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfodydd y Cabinet a gynhaliwyd ar y 2il o Hydref a'r 16eg o Hydref 2018, fel rhai cywir

6. AD-DREFNU YSGOLION BANGOR

PENDERFYNWYD

Gweithredu ar y cynnig a gyhoeddwyd 4 Medi 2018 i gau Ysgolion Glanadda a Babanod Coed Mawr ar 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol y Garnedd (yn ddarostyngedig i ddewis rhieni); a chynyddu capasiti Ysgol y Garnedd i 420 yn weithredol 1 Medi 2020.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Gareth Thomas

Yn dilyn hysbysiad gan Lywodraeth Cymru bod cyfle i Awdurdodau Lleol gyflawni prosiectau ychwanegol oddi mewn Band A Rhaglen Ysgolion 21ain Ganrif, llwyddodd Gwynedd i sicrhau bid i ad-drefnu ysgolion cynradd yn nalgylch Bangor. Cyflwynwyd adroddiad i'r Cabinet (Ionawr 2017) a chymeradwywyd yr argymhelliad i gynnal trafodaethau lleol yn unol â'r adroddiad ynglŷn ag adolygu darpariaeth addysg gynradd ym Mangor. Ym Mehefin 2017, sefydlwyd Panel Adolygu Dalgylch Bangor i drafod y nifer o opsiynau fyddai'n gwella a chynnal safon addysg. Cyflwynwyd yr opsiynau i'r Cabinet ym Mawrth 2018 a chymeradwywyd yr argymhelliad i gynnal ymgynghoriad statudol ar y broses o adrefnu'r ysgolion cynradd. Cynhaliwyd ymgynghoriad statudol a derbyniwyd 68 ymateb a chyflwynwyd prif sylwadau'r ymgynghoriad hwnnw i'r Cabinet yng Ngorffennaf 2018. Penderfyniad y Cabinet yn y cyfarfod hwnnw oedd

Cymeradwyo'r cynnig i gau Ysgolion Glanadda a Babanod Coed Mawr ar 31 Awst 2020, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol y Garnedd (yn ddarostyngedig i ddewis rhieni); a chynyddu capasiti Ysgol y Garnedd i 420.

Cymeradwyo cyhoeddi rhybuddion statudol ar y cynnig i (i) uchod yn unol â gofynion Adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013

Yn dilyn y penderfyniad, cyhoeddwyd, yn unol â Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgol 2013, rybudd statudol ar y 4ydd o Fedi 2018 ac fe gynhaliwyd cyfnod o wrthwynebu statudol ar y cynnig (rhwng 4/9/18 a 2/10/18).

Amlygwyd bod un gwrthwynebiad wedi ei dderbyn yn ystod y cyfnod gwrthwynebu oedd yn ymwneud a materion trafniadaeth, diogelwch plant, cyllid, addysg ag y Gymraeg. Ategwyd bod un ohebiaeth wedi cyrraedd yn hwyr yn y dydd a bod angen cyfarch yr ohebiaeth hynny fel rhan o'r trafodaethau.

Gwnaed cais i'r Cabinet gefnogi'r cynnig fyddai yn gwella adnoddau addysg yn sylweddol i blant Ysgol y Garnedd ynghyd a phlant Ysgolion Glan Adda a Coed Mawr.

Trafodwyd y gwrthwynebiadau.

Mewn ymateb i bryderon yn ymwneud a thraffig ar Ffordd Penrhos nododd Uwch Reolwr Eiddo (Corfforaethol) bod pob ymgais wedi ei wneud i geisio lliniaru'r

sefyllfa sydd yn creu trafferthion yn yr ardal yn ystod y boreau a'r prynhawniau. Nododd bod 30 lle parcio ychwanegol wedi ei gynllunio ar gyfer parcio staff ac ymwelwyr ynghyd a man gollwng fyddai yn cael ei reoli oddi ar y brif-ffordd.

Amlygwyd bod cais cynllunio ar gyfer y datblygiad wedi ei gymeradwyo ym Mhwyllgor Cynllunio 5.11.18 gyda phryderon trafndiaeth wedi eu trafod. Nodwyd bod yr Adran Trafndiaeth yn hapus gyda'r cyfuniad newydd o addasiadau fyddai yn cyfarch y problemau.

Mewn ymateb i bryderon trafndiaeth yn ystod y cyfnod adeiladu amlygwyd bod pob ymgais yn cael ei wneud i leihau unrhyw anghydfod i drigolion lleol. Ategydd bod trafodaethau wedi eu cynnal gyda'r trigolion a bod ychydig o addasiadau wedi ei wneud i'r cynlluniau. Nodwyd bod cynllun rheolaeth traffig wedi ei lunio byddai'n parchu ystyriaethau trigolion lleol.

Awgrymwyd y gellid ystyried amseroedd agor a chau'r pum ysgol sydd yn yr ardal, fyddai'n lleihau dwysedd traffig. Mater i'r ysgolion eu hunain fydd penderfynu hyn.

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â llwybrau cerdded, amlygwyd bod asesiad wedi ei wneud i ganfod cartrefi'r disgyblion, ac o ganlyniad bod y prif lwybrau cerdded yn cyrraedd yr ysgol o dri chyfeiriad gwahanol. Er nad oedd unrhyw fwriad newid y llwybrau, nodwyd y byddai gwaith yn cael ei wneud i hyrwyddo diogelwch ffyrdd gyda'r plant.

Er yr ymateb, nododd Aelod Ward Dewi bod sôn am gau un o'r llwybrau am ddwy flynedd wedi creu pryderon chwyrn ymysg trigolion lleol. Ymatebodd yr Uwch Reolwr drwy nodi bod trefniadau i gau rhai o'r llwybrau dros dro (am oddeutu 8 wythnos), ond hefyd roedd yn barod i drafod y mater gyda'r Aelod.

Yn manteisio ar ei hawl i siarad, nododd Aelod Lleol Ward Glyder y prif bwyntiau canlynol:

- Ei bod yn gwbl gefnogol i'r ysgol newydd. Ategodd bod angen dybryd am adeilad newydd a'i bod yn hapus iawn gyda'r dyluniad.
- Croesawodd sylwadau'r Uwch Reolwr Eiddo am bryderon y llwybrau cyhoeddus a'i baroddrwydd i gynnal trafodaethau lleol.
- Tynnwyd sylw at drigolion Rhodfa Penrhos oedd wedi talu am wyneb newydd i'r rhodfa gan nad yw'r ffordd wedi ei mabwysiadu gan y Cyngor. Dymunodd yr Aelod Lleol weld bod y trigolion hyn yn cael eu digolledu yn llawn petai unrhyw ddifrod i'r rhodfa yn ystod y cyfnod datblygu.
- Bod modd ystyried cadw Ysgol Glan Adda yn agored oherwydd bod cynnydd yn y niferoedd a'r ysgol o dan arweinyddiaeth newydd.
- Bod rhieni Ysgol y Garnedd wedi dewis addysg Gymraeg i'w plant. Ategodd bod ethos arbennig gan yr ysgol a bod angen ymrwymiad a chefnogaeth y Cyngor i warchod Cymreictod yr ysgol.
- Ei bod yn gefnogol i'r cynllun, bod y cyfnod yn un cyffrous a bod modd datrys rhwystrau ar y cyd.

Mewn ymateb i sylw am warchod y Gymraeg, amlygodd Aelod Cabinet Addysg, bod pob ysgol yng Ngwynedd gyda'r un polisi iaith. Gyda chryfder yr iaith yn Ysgol y Garnedd, nodwyd bod cyfle i gryfhau Cymreictod Bangor a bod defnydd

o'r Siarter Iaith yn adnodd ychwanegol fyddai'n sicrhau defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg.

Ategodd y Swyddog Ardal mai rhesymol fyddai disgwyl gweld mwy o siaradwyr di Gymraeg yn yr ysgol a derbyniwyd bod gwaith cefnogol i'w wneud yn y tymor byr. Er hynny, adroddwyd bod nifer o blant di-gymraeg eisoes wedi mynychu Ysgol y Garnedd ac wedi llwyddo.

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â chadw Ysgol Glan Adda yn agored, amlygodd y Swyddog Ardal bod sefyllfa ariannol y ddwy ysgol yn fregus ac er bod yr ysgol yn ymddangos yn llawn nid yw'r sefyllfa yn ddelfrydol nac yn gynaliadwy.

Mewn ymateb i'r ohebiaeth hwyr a dderbyniwyd oedd yn amlygu pryder nad oedd ymateb digon ffeithiol wedi cael ei gyflwyno i'r pryderon ieithyddol, nododd yr Aelod Cabinet Addysg bod asesiad ieithyddol wedi ei weithredu fel rhan o'r broses. Ategodd y dylai pob plentyn cael cyfle cyfartal a ni ddylai plant Cymraeg gael eu cadw arwahan. Ni ddylid amddifadu unrhyw blentyn rhag cael mynediad i adeilad ac adnodd newydd ac ni ddylid gwahaniaethu rhwng plant ar unrhyw sail.

Atgoffwyd yr aelodau bod y cynnig yn ganlyniad i gyfnod hir o gynllunio o fewn amserlen dynn ac y byddai unrhyw oediad ar y penderfyniad yn amharu ar gyfnod rhyddhau'r arian. Ategwyd bod camau statudol wedi eu cwblhau a phetai angen ymgynghori ar opsiwn arall byddai rhaid ail ddechrau'r broses.

7. RHAGLEN TARGEDU BUDDSODDIAD MEWN ADFYWIO: CANOL DINAS BANGOR

Cyflwynwyd yr eitem gan y Cyng. Dyfrig Siencyn

PENDERFYNWYD

- a) Cefnogi'r bwriad o dargedu Rhaglen Targedu Buddsoddiad mewn Adfywio ar gyfer datblygu a gweithredu prosiectau o fewn Cynllun Adfywio Canol Dinas Bangor
- b) Ymrwymo, mewn egwyddor, £250k o'r Gronfa Cydariannu a sefydlwyd i'w ddefnyddio fel arian cyfatebol ar gyfer rhaglenni ariannol allanol ond gofyn am adroddiad pellach ar y Cynllun terfynol er mwyn sicrhau ei fod yn cwrdd ag amcanion y Cyngor ac yn cynrychioli gwerth am arian.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Uwch Reolwr Economi a Chymuned a rhoddwyd crynodeb o gyd-destun a chefnidir y rhaglen oedd yn rhagweld hyd at £22m o gyllideb cyfalaf ar gyfer Gogledd Cymru rhwng 2018 - 2021.

Adroddwyd bod data Mynegrif Amddifadedd Lluosog ar gyfer Cymru sydd yn defnyddio methodoleg clwstwr wedi ei ddefnyddio ar gyfer adnabod yr ardaloedd

(trefi) hynny gyda chanran uchaf o'r boblogaeth sydd o fewn y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru. O safbwynt blaenoriaethau'r rhaglen TRI dros y cyfnod 2018 - 2021 blaenoriaethwyd prosiectau adfywio canol tref ar gyfer 4 lleoliad - Rhyl, Bae Colwyn Wrecsam a Bangor.

Pwysleisiwyd mai dyraniadau ariannol tybiannol oedd wedi eu cynnig ac y byddai unrhyw ymrwymiad ariannol yn ddibynnol ar gyflwyno Cynlluniau Prosiect fyddai'n cwrdd â gofynion Rhaglen TRI. Nodwyd bod dyraniad rhanbarthol tybiannol Rhaglen TRI yng Ngwynedd yn cynnwys £3m ar gyfer Cynllun Adfywio Canol Dinas Bangor, ynghyd a thua £1.5m ar gyfer thema tai (adnewyddu adeiladau gwag) fyddai yn cyfrannu at flaenoriaethu'r Strategaeth Ranbarthol (a gymeradwywyd gan y Cabinet 22.5.2018).

Nodwyd bod Partneriaeth Strategol Dinas Bangor wedi llunio strategaeth Adfywio ar gyfer y Ddinas ac adolygwyd y rhaglen waith yn ystod yr Haf eleni gan gadarnhau blaenoriaethau fyddai yn cyfrannu at brif amcanion a chanllawiau Rhaglen TRI. Cyfeiriwyd at y cynlluniau yn yr adroddiad a mynegwyd bod angen gwaith rhagbaratoi pellach i ddatblygu cynigion manwl. Amlygwyd bod modd cyflwyno ceisiadau am yr arian ar sail prosiectau unigol yn hytrach nag fel un pecyn llawn.

O ran ystyriaethau ariannol, atgoffwyd yr aelodau mai cyllideb cyfalaf oedd yn cael ei ddarparu drwy'r Rhaglen TRI ac uchafswm ymyrraeth Llywodraeth Cymru fesul prosiect fyddai 70%. Golygai hyn y byddai angen sicrhau o leiaf 30% o arian cyfatebol. Er y byddai cydweithio gyda phartneriaethau yn nodwedd amlwg ymhob un o'r prosiectau, y corff arweiniol fyddai'n gyfrifol am ddatblygu manylion y prosiect ynghyd a'r pecyn ariannu arfaethedig a'r arian cyfatebol. Amlygwyd y byddai Cyngor Gwynedd yn gyfrifol am arwain ar dri o'r prosiectau gyda'r bwriad o gyfrannu / ryddhau £250k o'r Gronfa Cydariannu i gwrdd â'r bwlch ariannol. Ategwyd bod Partneriaethau megis BIPBC, Prifysgol Bangor a CCG yn dymuno arwain / cyfrannu ar brosiectau eraill.

Mewn ymateb i'r cyflwyniad, nodwyd nad oedd cyfyngiad gwariant yr arian yn addas a bod angen yr arian ar draws y Sir. Awgrymwyd bod hyn yn esiampl arall o arian Llywodraeth Cymru yn cael ei ddisbarthu ar lefel rhanbarthol ac yna yn cael ei gyfyngu gan ganllawiau tynn.

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â llwyddiant tebygol y gwariant, nodwyd nad oedd yr adnoddau yn debygol o fod yn ddigonol i adfywio canol Dinas Bangor mewn tair blynedd. Ategwyd bod y weledigaeth wedi ei sefydlu a bod gwaith sylweddol yn cael ei wneud i geisio cyfarch nodweddion y weledigaeth hynny. Prif bwyslais y rhaglen yw newid swyddogaeth canol y Ddinas sydd yn weledigaeth 10 - 20 mlynedd, ond bod y rhaglen yma yn gosod sylfaen i hynny. Ategwyd bod cyfle yma i fod yn arloesol, i gysylltu cyfleoedd a gwella'r ddarpariaeth gymunedol.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â'r amserlen ariannol nodwyd nad oedd gwariant wedi cael ei ystyried ar gyfer blwyddyn 1 ac felly nid oedd risg o gollu arian.

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â rhannu adborth gyda Chyngor Dinas Bangor, nodwyd mai Maer y Ddinas oedd Cadeirydd y Bartneriaeth a bod hyn yn cryfhau'r

elfen gyfathrebu .

Nodwyd y pwyntiau canlynol gan yr Aelodau:

- Cyfyngu ar ardaloedd sydd yn cael eu dethol gan y Llywodraeth. Posiblirwydd o gael ein dallu gan addewidion gyda disgwyliad o gyfraniad 'hael' gan y Cyngor i wireddu'r cynlluniau
- Bydd rhaid i'r cyfraniad fod o fudd i Fangor – rhaid gwario yn gall
- Llywodraeth Cymru yn torri cyllidebau, ond eto yn disgwyl cyfraniadau a chefnogaeth ar ymrwymiad i raglenni sydd yn cael eu harwain gan y Llywodraeth.
- Bod angen i'r Cabinet gael cyfle i weld y cynlluniau unigol cyn iddynt gael eu cyflwyno - yr adroddiad yn gynamserol
- Bod angen cynllunio ar gyfer y dyfodol ac ar gyfer yr hyn mae trigolion lleol ei angen

Dechreuodd y cyfarfod am 13:00 a daeth i ben am 14:20

CADEIRYDD